

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
MESLEKİ VE TEKNİK EĞİTİM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

SPOR LİSESİ

ANTRENÖRLÜK EĞİTİMİ DERSİ
ÖĞRETİM PROGRAMI

Ankara, 2019

İÇİNDEKİLER

1. GİRİŞ...	3
2. ÖĞRETİM PROGRAMININ AMAÇLARI.....	4
2.1. ÖĞRETİM PROGRAMININ PERSPEKTİFİ.....	5
2.1.1. Değerlerimiz.....	5
2.1.2. Yetkinlikler.....	6
2.2. ÖĞRETİM PROGRAMINDA ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME YAKLAŞIMI.....	8
2.3. BİREYSEL GELİŞİM VE ÖĞRETİM PROGRAMLARI.....	9
2.4. SONUÇ.....	10
3. ANTRENÖRLÜK EĞİTİMİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN UYGULANMASI.....	11
3.1. ÖĞRETİM PROGRAMININ ÖZEL AMAÇLARI.....	11
3.2. ÖĞRETİM PROGRAMININ ALANA ÖZGÜ BECERİLERİ.....	11
3.3. ÖĞRETİM PROGRAMININ UYGULANMASINDA DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR.....	12
3.4. ÖĞRETİM PROGRAMININ KAZANIM SAYISI VE SÜRE TABLOSU.....	12
4. ANTRENÖRLÜK EĞİTİMİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN YAPISI.....	13
4.1. KAZANIMLARIN YAPISI.....	13
4.2. ÖĞRETİM PROGRAMININ SINIF DÜZEYİNE GÖRE KONU, KAZANIM VE AÇIKLAMALARI.....	14

1. GİRİŞ

Günümüzde beden eğitimi ve spor, yetişmekte olan nesillerin fiziksel ve zihinsel açıdan sağlıklı olmalarını sağlayan bir faaliyet alanı olarak kabul edilmektedir. Bu nedenle öğrencilerin çağımızın eğitim anlayışına uygun bir şekilde kendi kapasitesi ve yetenekleri doğrultusunda yetiştirilmeleri önemle ele alınmalıdır. Gelişmiş ve sağlıklı bir toplumun yetiştirilebilmesi için öğrencilerin kendi kendilerini yönlendirebilen, disipline edebilen, sorumluluk duygusu olan ve akıllı seçimler yapabilen bir kişi olarak yetiştirmelerine de olanak verilmelidir. Çocukluktan yetişkinliğe geçiş dönemi olan ortaokul ve lise çağı; öğrencilerin bedensel, ruhsal, sosyal ve kültürel gelişiminin artış gösterdiği bir dönemdir. Bu dönemde öğrencilere ihtiyaçlarına cevap verecek bir eğitim sunulması oldukça önemlidir. Öğrencileri bedensel, zihinsel, ruhsal, sosyal ve kültürel yönleriyle bir bütün olarak yetiştirmek eğitimin temel ilkelerindendir. Antrenörlük eğitimi dersi de öğrencilerin bir bütün olarak gelişmesine katkı sağlayacak bir ders olarak görülmektedir.

Antrenörlük eğitimi, öğrencilerin daha etkili ve verimli bir şekilde antrenman programları oluşturmalarına katkı sağlayacaktır. Böylece alanında bilgili ve teknik açıdan daha donanımlı antrenörler yetişecek ve bu durum da ülke sporunun gelişmesine olumlu katkı sağlayacaktır. Antrenörlük eğitimi dersi kapsamında öğrenciler sporda öğretim yöntemleri, beceri öğrenimi, psikomotor gelişim, sporda gözlem, ölçme ve değerlendirme, yetenek seçimi ve ilkeleri konularını öğreneceklerdir. Öğrenciler, sporda öğretim yöntemleri ünitesi ile bir sporcunun antrene edilmesinde farklı yolları öğrenebileceklerdir. Böylece antrenör; sporcuya, duruma ve imkânlara göre farklı strateji, model ya da yöntemleri kullanabileceğinin bilgisine erişecektir. Beceri öğrenimi ünitesi ile becerinin türleri, metodları ve aşamaları gibi konularda bilgi sahibi olarak sporcularını daha iyi antrene edebileceklerdir. Psikomotor gelişim ünitesi ile gelişim ilkeleri, gelişim dönemleri ve hareket kavramları ile ilgili gerekli kavramsal bilgileri kazanarak sporcularını daha iyi tanıyabileceklerdir. Sporda gözlem, ölçme ve değerlendirme ünitesi ile sporcuların becerilerini nasıl ölçüp değerlendirebileceklerine yönelik bilgi sahibi olacaklardır. Yetenek seçimi ve ilkeleri ünitesiyle sporcuların hangi branşa daha yatkın ve hangi branşta yetenekli olduklarına yönelik tespitler yapabileceklerdir.

Hazırlanan program ile öğrencilerin antrenörlüğe dair farklı alanlarda bilgi sahibi olması, nitelikli antrenörlerin yetişmesi ve ülke sporunun gelişmesi amaçlanmaktadır.

2. ÖĞRETİM PROGRAMLARININ AMAÇLARI

Antrenörlük Eğitimi Dersi Öğretim Programı, 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'nun 2. maddesinde ifade edilen "Türk Millî Eğitiminin Genel Amaçları" ile "Türk Millî Eğitiminin Temel İlkeleri" esas alınarak hazırlanmıştır.

Eğitim ve öğretim programlarıyla sürdürülen tüm çalışmalar; okul öncesi, ilköğretim ve ortaöğretim seviyelerinde birbirini tamamlayıcı bir şekilde aşağıdaki amaçlara ulaşmaya yöneliktir:

1. Okul öncesi eğitimi tamamlayan öğrencilerin, bireysel gelişim süreçleri göz önünde bulundurularak bedensel, zihinsel ve duygusal alanlarda sağlıklı şekilde gelişimlerini desteklemek
2. İlkokulu tamamlayan öğrencilerin, gelişim düzeyine ve kendi bireyselliğine uygun olarak ahlaki bütünlük ve öz farkındalık çerçevesinde, öz güven ve öz disipline sahip, gündelik hayatta ihtiyaç duyacağı temel düzeyde sözel, sayısal ve bilimsel akıl yürütme ile sosyal becerileri ve estetik duyarlılığı kazanmış, bunları etkin bir şekilde kullanarak sağlıklı hayat yönelimli bireyler olmalarını sağlamak
3. Ortaokulu tamamlayan öğrencilerin; ilkokulda kazandıkları yetkinlikleri geliştirmek suretiyle millî ve manevi değerleri benimsemiş, haklarını kullanan ve sorumluluklarını yerine getiren, "Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi"nde ve ayrıca disiplinlere özgü alanlarda ifadesini bulan temel düzey beceri ve yetkinlikleri kazanmış bireyler olmalarını sağlamak
4. Liseyi tamamlayan öğrencilerin; ilkokulda ve ortaokulda kazandıkları yetkinlikleri geliştirmek suretiyle millî ve manevi değerleri benimseyip hayat tarzına dönüştürmüş, üretken ve aktif vatandaşlar olarak yurdumuzun iktisadi, sosyal ve kültürel kalkınmasına katkıda bulunan, "Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi"nde ve ayrıca disiplinlere özgü alanlarda ifadesini bulan temel düzey beceri ve yetkinlikleri kazanmış, ilgi ve yetenekleri doğrultusunda bir mesleğe, yüksek öğretime ve hayata hazır bireyler olmalarını sağlamak.

2.1. ÖĞRETİM PROGRAMININ PERSPEKTİFİ

Eğitim sistemimizin temel amacı değerlerimiz ve yetkinliklerle bütünleşmiş bilgi, beceri ve davranışlara sahip bireyler yetiştirmektir. Bilgi, beceri ve davranışlar öğretim programlarıyla kazandırılmaya çalışılırken değerlerimiz ve yetkinlikler bu bilgi, beceri ve davranışların arasındaki bütünlüğü kuran bağlantı ve ufuk işlevi görmektedir. Değerlerimiz, toplumumuzun millî ve manevî kaynaklarından damıtılarak dünden bugüne ulaşmış ve yarınlarmıza aktaracağımız öz mirasımızdır. Yetkinlikler ise bu mirasın hayata ve insanlık ailesine katılmasını ve katkı vermesini sağlayan eylemsel bütünlüklerimizdir. Bu yönüyle değerlerimiz ve yetkinlikler birbirinden ayrılmaz bir şekilde teori-pratik bütünlüğündeki asli parçamızı oluşturur. Güncellik içinde öğrenme öğretme süreçleriyle kazandırmaya çalıştığımız bilgi, beceri ve davranışlar ise bizi biz yapan değerlerimizin ve yetkinliklerin günün şartları içinde görünürlük kazanma araç ve platformlarıdır; günün şartları içinde değişiklik gösterebilir yapısıyla arızîdir ve bu sebeple de sürekli gözden geçirmelerle güncellenir, yenilenir.

2.1.1. Değerlerimiz

Değerlerimiz öğretim programlarının perspektifini oluşturan ilkeler toplamıdır. Kökleri geleneklerimiz ve dünümüz içinde, gövdesi ve dalları bu köklerden beslenerek bugünüme ve yarınlarmıza uzanmaktadır. Temel insani özelliklerimizi oluşturan değerlerimiz, hayatımızın rutin akışında ve karşılaştığımız sorunlarla başa çıkmada eyleme geçmemizi sağlayan kudretin ve gücün kaynağıdır.

Bir toplumun geleceğinin, değerlerini benimsemiş ve bu değerleri sahip olduğu yetkinliklerle ete kemiğe büründüren insanlarına bağlı olduğu tartışma götürmez bir gerçektir. Bundan dolayı eğitim sistemimiz her bir üyesine uygun ahlaki kararlar alma ve bunları davranışlarında sergileme yeterliliğini kazandırma amacıyla hareket eder. Eğitim sistemi sadece akademik açıdan başarılı, belirlenmiş bazı bilgi, beceri ve davranışları kazandıran bir yapı değildir. Temel değerleri benimsemiş bireyler yetiştirmek asli görevidir; yeni neslin değerlerini, alışkanlıklarını ve davranışlarını etkileyebilmelidir. Eğitim sistemi değerleri kazandırma amacı çerçevesindeki işlevini, öğretim programlarını da kapsayan eğitim programıyla yerine getirir. “Eğitim programı”; öğretim programları, öğrenme öğretme ortamları, eğitim araç gereçleri, ders dışı etkinlikler, mevzuat gibi eğitim sisteminin tüm unsurları göz önünde bulundurularak oluşturulur. Öğretim programlarında bu anlayışla değerlerimiz, ayrı bir program veya öğrenme alanı, ünite, konu vb. olarak görülmemiştir. Tam aksine bütün eğitim sürecinin nihai gayesi ve ruhu olan değerlerimiz, öğretim programlarının her birinde ve her bir biriminde yer almıştır.

Öğretim programlarında yer alan “kök değerler” şunlardır: adalet, dostluk, dürüstlük, öz denetim, sabır, saygı, sevgi, sorumluluk, vatanseverlik, yardımseverlik. Bu değerler, öğrenme öğretme sürecinde hem kendi başlarına hem ilişkili olduğu alt değerlerle hem de öteki kök değerlerle birlikte ele alınarak hayat bulacaktır.

2.1.2. Anahtar Yetkinlikler

Eğitim sistemimiz yetkinliklerle bütünleşmiş bilgi, beceri ve davranışlara sahip karakterde bireyler yetiştirmeyi amaçlar. Öğrencilerin hem ulusal hem de uluslararası düzeyde; kişisel, sosyal, akademik ve iş hayatlarında ihtiyaç duyacakları beceri yelpazeleri olan yetkinlikler Türkiye Yeterlilikler Çerçevesinde (TYÇ) belirlenmiştir. TYÇ sekiz anahtar yetkinlik belirlemekte ve aşağıdaki gibi tanımlamaktadır:

- 1. Ana Dilde İletişim:** Kavram, düşünce, görüş, duygu ve olguları hem sözlü hem de yazılı olarak ifade etme ve yorumlama (dinleme, konuşma, okuma ve yazma); eğitim ve öğretim, iş yeri, ev ve eğlence gibi her türlü sosyal ve kültürel bağlamda uygun ve yaratıcı bir şekilde dilsel etkileşimde bulunmaktır.
- 2. Yabancı Dillerde İletişim:** Çoğunlukla ana dilde iletişimin temel beceri boyutlarını paylaşmakta olup duygu, düşünce, kavram, olgu ve görüşleri hem sözlü hem de yazılı olarak kişinin istek ve ihtiyaçlarına göre eğitim, öğretim, iş yeri, ev ve eğlence gibi uygun bir dizi sosyal ve kültürel bağlamda anlama, ifade etme ve yorumlama becerisine dayalıdır. Yabancı dillerde iletişim, aracılık etme ve kültürler arası anlayış becerilerini de gerektirmektedir. Bireyin yeterlilik seviyesi, bireyin sosyal ve kültürel geçmişi, çevresi, ihtiyaçları ve ilgilerine bağlı olarak dinleme, konuşma, okuma ve yazma boyutları ile farklı diller arasında değişkenlik gösterecektir.
- 3. Matematiksel Yetkinlik ve Bilim/Teknolojide Temel Yetkinlikler:** Matematiksel yetkinlik, günlük hayatta karşılaşılan bir dizi problemi çözmek için matematiksel düşünme tarzını geliştirme ve uygulamadır. Sağlam bir aritmetik becerisi üzerine inşa edilen süreç, faaliyet ve bilgiye vurgu yapılmaktadır. Matematiksel yetkinlik, düşünme (mantıksal ve uzamsal düşünme) ve sunmanın (formüller, modeller, kurgular, grafikler ve tablolar) matematiksel modlarını farklı derecelerde kullanma beceri ve isteğini içermektedir.

Bilimde yetkinlik, soruları tanımlamak ve kanıta dayalı sonuçlar üretmek amacıyla doğal dünyanın açıklanmasına yönelik bilgi varlığına ve metodolojiden yararlanma beceri ve arzusuna atıfta bulunmaktadır. Teknolojide yetkinlik, algılanan insan istek ve ihtiyaçlarını karşılama bağlamında bilgi ve metodolojinin uygulanması olarak görülmektedir. Bilim ve teknolojide yetkinlik, insan etkinliklerinden kaynaklanan değişimleri ve her bireyin vatandaş olarak sorumluluklarını kavrama gücünü kapsamaktadır.
- 4. Dijital Yetkinlik:** İş, günlük hayat ve iletişim için bilgi iletişim teknolojilerinin güvenli ve eleştirel şekilde kullanılmasını kapsar. Söz konusu yetkinlik; bilgiye erişim ve bilginin değerlendirilmesi, saklanması, üretimi, sunulması ve alış-verişi için bilgisayarların kullanılması ayrıca internet aracılığıyla ortak ağlara katılım sağlanması ve iletişim kurulması gibi temel beceriler yoluyla desteklenmektedir.

- 5. Öğrenmeyi Öğrenme:** Bireyin kendi öğrenme eylemini etkili zaman ve bilgi yönetimini de kapsayacak şekilde bireysel olarak veya grup hâlinde düzenleyebilmesi için öğrenmenin peşine düşme ve bu konuda ısrarcı olma yetkinliğidir. Bu yetkinlik, bireyin var olan imkânları tanıyarak öğrenme ihtiyaç ve süreçlerinin farkında olmasını ve başarılı bir öğrenme eylemi için zorluklarla başa çıkma yeteneğini kapsamaktadır. Yeni bilgi ve beceriler kazanmak, işlemek ve kendine uyarlamak kadar rehberlik desteği aramak ve bundan yararlanmak anlamına da gelir. Öğrenmeyi öğrenme, bilgi ve becerilerin ev, iş yeri, eğitim ve öğretim ortamı gibi çeşitli bağlamlarda kullanılması ve uygulanması için önceki öğrenme ve hayat tecrübelerine dayanılması yönünde öğrenenleri harekete geçirir.
- 6. Sosyal ve Vatandaşlıkla İlgili Yetkinlikler:** Bu yetkinlikler kişisel, kişiler arası ve kültürlerarası yetkinlikleri içermekte; bireylerin farklılaşan toplum ve çalışma hayatına etkili ve yapıcı biçimde katılmalarına imkân tanıyacak, gerektiğinde çatışmaları çözecek özelliklerle donatılmasını sağlayan tüm davranış biçimlerini kapsar. Vatandaşlıkla ilgili yetkinlik ise bireyleri, toplumsal ve siyasal kavram ve yapılara ilişkin bilgiye, demokratik ve aktif katılım kararlılığına dayalı olarak medeni hayata tam olarak katılmaları için donatmaktadır.
- 7. İnisiyatif Alma ve Girişimcilik:** Bireyin düşüncelerini eyleme dönüştürme becerisini ifade eder. Yaratıcılık, yenilik ve risk almanın yanında hedeflere ulaşmak için planlama yapma ve proje yönetme yeteneğini de içerir. Bu yetkinlik, herkesi sadece evde ve toplumda değil işlerine ait bağlam ve şartların farkında olabilmeleri ve iş fırsatlarını yakalayabilmeleri için aynı zamanda iş hayatında desteklemekte; toplumsal ve ticari etkinliklere girişen veya katkıda bulunan kişilerin ihtiyaç duydukları daha özgün bilgi ve beceriler için de bir temel teşkil etmektedir. Etik değerlerin farkında olma ve iyi yönetimi desteklemeyi de kapsar.
- 8. Kültürel Farkındalık ve İfade:** Müzik, sahne sanatları, edebiyat ve görsel sanatlar dâhil olmak üzere çeşitli kitle iletişim araçları kullanılarak görüş, deneyim ve duyguların yaratıcı bir şekilde ifade edilmesinin önemini ifade eder.

2.2. ÖĞRETİM PROGRAMLARINDA ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME YAKLAŞIMI

Hiçbir insan bir başkasının bire bir aynısı değildir. Bu sebeple öğretim programlarının ve buna bağlı olarak ölçme ve değerlendirme sürecinin “herkese uygun”, “herkes için geçerli ve standart olması” insanın doğasına terstir. Bu sebeple ölçme ve değerlendirme sürecinde azami çeşitlilik ve esneklik anlayışıyla hareket edilmesi şarttır. Öğretim programları bu açıdan bir yol göstericidir. Öğretim programlarından ölçme değerlendirmeye ait bütün unsurları içermesini beklemek gerçekçi bir beklenti olarak değerlendirilemez. Eğitimde çeşitlilik; birey, eğitim düzeyi, ders içeriği, sosyal ortam, okul imkânları vb. iç ve dış dinamiklerden ciddi şekilde etkilendiği için ölçme ve değerlendirme uygulamalarının etkililiğini sağlamada öncelik öğretim programlarından değil öğretmen ve eğitim uygulayıcılarından beklenir. Bu noktada özgünlük ve yaratıcılık öğretmenlerden temel beklentidir.

Bu bakış açısından hareketle öğretim programlarında ölçme ve değerlendirme uygulamalarına yön veren ilkeleri aşağıdaki gibi özetlemek mümkündür:

1. Ölçme ve değerlendirme çalışmaları öğretim programının tüm bileşenleri ile azami uyum sağlamalı, kazanım ve açıklamaların sınırları esas alınmalıdır.
2. Öğretim programı, ölçme sürecinde kullanılabilecek ölçme araç ve yöntemleri açısından uygulayıcılara kesin sınırlar çizmez sadece yol gösterir. Ancak tercih edilen ölçme ve değerlendirme araç ve yönteminde, gereken teknik ve akademik standartlara uyulmalıdır.
3. Eğitimde ölçme ve değerlendirme uygulamaları eğitimin ayrılmaz bir parçasıdır ve eğitim süreci boyunca yapılır. Ölçme sonuçları tek başına değil izlenen süreçlerle birlikte bütünlük içinde ele alınır.
4. Bireysel farklılıklar gerçeğinden dolayı bütün öğrencileri kapsayan, bütün öğrenciler için genel geçer, tek tip bir ölçme ve değerlendirme yönteminden söz etmek uygun değildir. Öğrencinin akademik gelişimi tek bir yöntemle veya teknikle ölçülüp değerlendirilmez.
5. Eğitim sadece “bilme (bilişsel)” için değil, “hissetme (duygu)” ve “yapma (eylem)” için de verilir; dolayısıyla sadece bilişsel ölçümler yeterli kabul edilemez. Duyuşsal gelişimlerin ve psikomotor becerilerin de ölçülmesi gerekmektedir.
6. Çok odaklı ölçme değerlendirme esastır. Ölçme ve değerlendirme uygulamaları öğretmen ve öğrencilerin aktif katılımıyla gerçekleştirilir.
7. Bireylerin ölçme ve değerlendirmeye konu olan ilgi, tutum, değer ve başarı gibi özellikleri zamanla değişebilir. Bu sebeple söz konusu özellikleri tek bir zamanda ölçmek yerine süreç içindeki değişimleri dikkate alan ölçümler kullanmak esastır.

2.3. BİREYSEL GELİŞİM VE ÖĞRETİM PROGRAMLARI

Öğretim programlarının geliştirilmesi sürecinde insanın çok yönlü gelişimsel özelliklerine dair mevcut bilimsel bilgi ve birikim dikkate alınarak bütün bileşenler arasında ahengi dikkate alan harmonik bir yaklaşım benimsenmiştir. Bu bağlamda bazı temel gelişim ilkelerine değinmek yerinde olacaktır.

Öğretim programları, insan gelişiminin belirli bir dönemde sonlanmadığı ve gelişimin hayat boyu sürdüğü ilkesi ile hazırlanmıştır. Bu sebeple öğretim programlarında, her yaş döneminde bireylerin gelişim özelliklerini dikkate alarak destekleyici önlemler alınması önerilmektedir. Gelişim, hayat boyu sürse de tek ve bir örnek yapıda değildir. Evreler hâlinde ilerler ve her evrede bireylerin gelişim özellikleri farklıdır. Evreler de başlangıç ve bitişleri açısından homojen değildir. Bu sebeple programlar olabildiğince bunu göz önünde bulunduran bir hassasiyetle yapılandırılmıştır. Programların amaçlarını ve kazanımlarını gerçekleştirme sürecinde gerekli uyarlamaların öğretmen tarafından yapılması beklenir.

Gelişim dönemleri ardışık ve değişmeyen bir sıra izler. Her evrede olup bitenler takip eden evreleri etkiler. Öte yandan bu ardışıklık belirli yönelimlerle karakterize edilir: Basitten karmaşığa, genelden özele ve somuttan soyuta doğru gelişim gibi. Program geliştirme sürecinde söz konusu yönelimler hem bir alandaki yeterliliği oluşturan kazanım ve becerilerin ön şart ve ardıllığı noktasında dikkate alınmış hem de sınıflar düzeyinde derslerin dağılımlarında ve birbirleriyle ilişkilerinde göz önünde bulundurulmuştur.

Öğretim programlarında insan gelişiminin bir bütün olduğu ilkesi ile hareket edilmiştir. İnsanın farklı gelişim alanlarındaki özellikleri birbirleri ile etkileşim hâlinindedir. Söz gelimi dil gelişimi, düşünce gelişimini etkiler ve düşünce gelişiminden etkilenir. Bu sebeple öğretmenlerden, öğrencinin edindiği bir kazanımın, gelişimde başka bir alanı da etkileyeceğini dikkate alması beklenir.

Öğretim programları bireysel farklılıklara ilişkin hassasiyetler göz önünde bulundurularak yapılandırılmıştır. Kalıtımsal, çevresel ve kültürel faktörlerden kaynaklanan bireysel farklılıklar ilgi, ihtiyaç ve yönelme açısından da kendini belli eder. Öte yandan bu durum bireyler arası ve bireyin kendi içindeki farklılıkları da kapsar. Bireyler hem başkalarından farklılık gösterir hem de kendi içindeki özellikleri ile farklıdır. Örneğin bir bireyin soyut düşünme yeteneği güçlü iken aynı bireyin resim yeteneği zayıf olabilir.

Gelişim hayat boyu sürmekle birlikte bu gelişimin hızı evrelere göre değişkendir. Örneğin ergenlik dönemi, kimlik edinimi için kritik dönemdir ve eğitim bu dönemde kimlik edinimini destekleyici sosyal etkileşimleri artırır ve yönetir.

2.4. SONUÇ

Gençlik ve Spor Bakanlığı ile Millî Eğitim Bakanlığı arasında imzalanan protokol gereği spor liselerinde uygulanmak üzere “1. Kademe Antrenörlük (Yardımcı Antrenör) Eğitimi” konularını içeren 12. sınıflarda 1 (bir) ders saati süreli “Antrenörlük Eğitimi Dersi”ne ait bu programın hazırlanmasına ihtiyaç duyulmuştur. Bütün görüş, öneri, eleştiri ve beklentiler, her iki Bakanlığın ilgili birimlerinden alan uzmanları ve akademisyenlerden oluşan çalışma gruplarınca değerlendirilmiştir.

Bu programın hazırlanma aşamasında Gençlik ve Spor Bakanlığı Antrenörlük Eğitimi Yönetmeliği incelenmiş, Millî Eğitim Bakanlığına bağlı spor liselerinde okutulan derslerin içerikleri gözden geçirilmiştir. Bu program iki Bakanlık arasında yapılan ortak çalışmalar sonucunda spor liselerinden mezun olan öğrencilerin “1. Kademe Antrenörlük (Yardımcı Antrenör) Eğitimi” belge ve lisansına sahip olmalarını sağlayacak şekilde hazırlanmıştır.

3. ANTRENÖRLÜK EĞİTİMİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN UYGULANMASI

3.1. ÖĞRETİM PROGRAMININ ÖZEL AMAÇLARI

Bu program ile öğrencinin;

1. Sporda öğretim yaklaşımları hakkında bilgi sahibi olması,
2. Sporda öğretim modelleri hakkında bilgi sahibi olması,
3. Sporda öğretim modellerine yönelik uygulama yapması,
4. Sporda öğretim modellerine yönelik değerlendirme yapması,
5. Sporda öğretim yöntemleri hakkında bilgi sahibi olması,
6. Sporda öğretim yöntemlerine yönelik uygulama yapması
7. Beceri öğrenimi hakkında bilgi sahibi olması,
8. Geri bildirim türlerini kavrayarak uygulama boyutuna aktarabilmesi,
9. Gelişim ilkeleri ve dönemlerini kavraması,
10. Psikomotor gelişim hakkında bilgi sahibi olması,
11. Sporda gözlem, ölçme ve değerlendirme yöntemlerini kavraması,
12. Sporda kullanılan ölçme araçlarını hayatına aktarabilmesi,
13. Yetenek seçimi ve ilkeleri hakkında bilgi sahibi olması amaçlanmaktadır.

3.2. ÖĞRETİM PROGRAMININ ALANA ÖZGÜ BECERİLERİ

Antrenörlük Eğitimi Dersi Öğretim Programı'yla öğrencilere kazandırılması hedeflenen beceriler aşağıda sunulmuştur.

1. Planlama yapma
2. Etkili iletişim kurma
3. Spor kültürü edinme
4. Organizasyon
5. İş birliği
6. Eleştirel düşünme
7. Analitik düşünme
8. Yaratıcı düşünme
9. Liderlik özelliğine sahip olma
10. Türkçeyi doğru, güzel ve etkili kullanma
11. Problem çözme
12. Bilgi ve iletişim teknolojilerini kullanma
13. Disiplinli olma
14. Adil olma

3.3. ÖĞRETİM PROGRAMININ UYGULANMASINDA DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR

1. Ünitelere ayrılacak süreler ve ünitelerin işleniş sırası; öğrenci seviyesine, ortam ve olanaklara, çevre etkenlerine göre zümre öğretmenlerince belirlenebilir.
2. Öğrenci düzeyi ve çevre etkenleri dikkate alınarak öğrenme öğretme etkinliklerinde farklı ünitelerin birbirleriyle bağlantılı olan kazanımları birlikte ele alınabilir.
3. Öğretim programında yer alan konuların aktarılmasında günlük hayatla ilişkilendirilmesine imkân sağlayan etkinlik ve çalışmalara yer verilebilir.
4. Öğrencilerin ulusal veya uluslararası spor organizasyonlarına sporcu olarak katılması, bu organizasyonları izleyici olarak takip etmesi ya da organizasyonlarda görev alması teşvik edilmeli ve bu sayede işin içinde olup teorik bilgileri uygulamada kullanması veya gözlemlenmesi sağlanmalıdır.
5. Öğretme ortamında, spor öğretimi ile amaçlanan “insana, sporcuya, hake-me, sportmenliğe, centilmenliğe uygun” davranışların kazandırılmasına özen gösterilir.

3.4. ÖĞRETİM PROGRAMININ KAZANIM SAYISI VE SÜRE TABLOSU

ÜNİTELER	Kazanım Sayıları	Süre/Ders Saati	Oranı (%)
Sporda Öğretim Yöntemleri	19	16	44
Beceri Öğrenimi	4	4	11
Psikomotor Gelişim	8	10	28
Sporda Gözlem, Ölçme ve Değerlendirme	5	2	6
Yetenek Seçimi ve İlkeleri	8	4	11
TOPLAM	44	36	100

4. ANTRENÖRLÜK EĞİTİMİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN YAPISI

4.1. KAZANIMLARIN YAPISI

Programda ünite temelli yaklaşım esas alınmıştır. Kazanımlar; ünite numarası, konu ve kazanım numarası esas alınarak numaralandırılmıştır. Kazanımlara ilişkin açıklamalar, sınırlamalar veya uyarılar kazanımı takip eden satırda italik yazı karakteriyle ifade edilmiştir.

Kazanımların yapısı aşağıda şematik olarak gösterilmiştir.

Ünite No.	Konu No.	Kazanım No.	Kazanım İfadesi	Kazanım Açıklaması
-----------	----------	-------------	-----------------	--------------------

5.1.3. Yetenek seçimindeki ön şartları açıklar.

Antropometrik, kondisyonel, tekno-motorik, öğrenim yeteneği, performans için ön şartlar, zihinsel (kognitif) yetenekler, sosyal faktörler ve psikolojik ön şartları araştırması istenir.

4.2. ÖĞRETİM PROGRAMININ SINIF DÜZEYİNE GÖRE KONU, KAZANIM VE AÇIKLAMALARI

1. ÜNİTE: SPOR EĞİTİMİ

1.1. Öğrenme ve Öğretmeyle İlgili Temel Kavramlar

1.1.1. Öğrenme ve öğretme ile ilgili temel kavramları açıklar.

Eğitim, öğretim, öğrenme, öğretme, amaç, hedef türleri, davranış kavramları üzerinde durulur.

1.2. Öğrenme Kuramları ve Bu Kuramların Hareket Eğitimindeki Yeri

1.2.1. Davranışçı kuramların hareket eğitimindeki yerini açıklar.

1.2.2. Bilişsel kuramların hareket eğitimindeki yerini açıklar.

1.2.3. Öğrenme kuramlarında yeni yaklaşımların hareket eğitimindeki yerini açıklar.

1.3. Oyun ve Oyunun Spor Eğitimindeki Yeri

1.3.1. Oyun kavramını açıklar.

1.3.2. Sporda centilmenliğin önemini açıklar.

1.3.3. Oyun kuramlarını açıklar.

1.3.4. Spor eğitiminde yaş ve beceri gruplarına göre oyunları sınıflandırır

1.3.5. Eğitsel oyunlar planlar.

1.3.6. Planladığı eğitsel oyunları uygular.

Kontrollü davranış ve adil oyun ilkeleri üzerinde durulur. Spor ve ahlak arasındaki ilişkinin önemi vurgulanır.

1.4. Öğretim İlke, Yaklaşım, Model ve Yöntemleri

1.4.1. Öğretim ilkelerini açıklar.

1.4.2. Öğretim yaklaşımlarını açıklar.

1.4.3. Öğretim modellerini açıklar.

1.4.4. Spora özgü öğretim modellerini açıklar.

Spor Eğitim Modeli, Taktiksel Oyun Modeli, Bireysel ve Sosyal Öğretim Modeli hakkında bilgi verilir.

1.4.5. Spora özgü öğretim modellerine yönelik uygulama yapar.

Spor Eğitim Modeli, Taktiksel Oyun Modeli, Bireysel ve Sosyal Öğretim Modeli hakkında örnek bir plan hazırlamaları istenir.

1.4.6. Spora özgü öğretim modellerine yönelik uygulamaları değerlendirir.

1.4.7. Öğretim yöntemlerini açıklar.

1.4.8. Spora özgü öğretim yöntemlerini açıklar.

Komut Yöntemi, Alıştırma Yöntemi, Eşli Çalışma Yöntemi, Katılım Yöntemi, Kendini Değerlendirme Yöntemi, Yönlendirilmiş Buluş Yöntemi ve Problem Çözme Yöntemleri hakkında bilgi verilir.

1.4.9. Spora özgü öğretim yöntemlerine yönelik uygulama yapar.

2. ÜNİTE: BECERİ ÖĞRENİMİ

2.1. Beceri Öğreniminde Temel Kavramlar

2.1.1. Öğrenme, beceri ve performans kavramlarını tanımlar.

2.1.2. Becerileri sınıflandırır.

Hareketin başlama ve bitişine, çevreye, kas gruplarına, zihinsel ve fiziksel orana bağlı olarak becerileri araştırması sağlanır.

2.2. Öğrenim Aşamaları

2.2.1. Geri bildirim kavramını açıklar.

Geri bildirim türleri hakkında bilgi verilir.

2.2.2. Beceri öğretiminde kullanılan yöntemleri açıklar.

Parça-bütün, aşamalı-parça, tekrarlayıcı-parça, bütün-parça-bütün, bütün, geriye zincirleme yöntemleri ile ilgili olarak örnekler vermesi istenir.

3. ÜNİTE: PSİKOMOTOR GELİŞİM

3.1. Gelişimle İlgili Temel Kavramlar

3.1.1. Gelişim ilkelerini açıklar.

3.1.2. Gelişimi etkileyen faktörleri açıklar.

3.1.3. Gelişim dönemlerini açıklar.

Bebeklik dönemi, çocukluk dönemi, ergenlik dönemi, yetişkinlik dönemi, orta yaş dönemi, yaşlılık dönemi hakkında bilgi verilir.

3.1.4. Gelişim boyutlarını açıklar.

Bilişsel, duygusal, toplumsal ve devinişsel gelişim boyutları ile ilgili bilgi verilir.

3.2. Psikomotor Gelişim

3.2.1. Psikomotor gelişimi etkileyen etmenleri açıklar.

3.2.2. Hareket kavramını açıklar.

Hareket modelleri ile ilgili bilgi verilir.

3.2.3. Gallahue ve kum saati modelini açıklar.

3.3. Oyun ve Gelişim

3.3.1. Oyunun gelişim üzerindeki etkilerini açıklar.

Oyunun bilişsel, duygusal, toplumsal ve devinişsel gelişim üzerindeki etkilerini araştırması sağlanır.

4. ÜNİTE: SPORDA GÖZLEM, ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

4.1. Ölçme ve Değerlendirmenin Temel Kavramları

4.1.1. Ölçme ve değerlendirmenin temel kavramlarını açıklar.

Gözlem, ölçme, ölçek türleri, ölçüt, ölçme aracı, değerlendirme kavramları hakkında bilgi verilir.

4.1.2. Sporda ölçme ve değerlendirmenin önemini açıklar.

4.2. Ölçme Aracının Özellikleri

4.2.1. Ölçme aracında bulunması gereken özellikleri açıklar.

Geçerlilik, güvenirlilik, objektiflik, ayırt edicilik, kullanılşlılık kavramları hakkında bilgi verilir.

4.3. Sporda Gözlem ve Değerlendirme

4.3.1. Sporda gözlem yapmanın önemini açıklar.

4.3.2. Belirlenen performansı değerlendirmeye yönelik gözlem formu hazırlar.

5. ÜNİTE: YETENEK SEÇİMİ VE İLKELERİ

5.1. Sporda Yetenek Seçimi Kavramı

5.1.1. Sporda yetenek kavramını tanımlar.

5.1.2. Yetenek türlerini açıklar.

Statik yetenek ve dinamik yetenek hakkında bilgi verilir.

5.1.3. Yetenek seçimindeki ön şartları açıklar.

Antropometrik, kondisyonel, tekno-motorik, öğrenim yeteneği, performans için ön şartlar, zihinsel (kognitif) yetenekler, sosyal faktörler ve psikolojik ön şartları hakkında bilgi verilir.

5.2. Yetenek Seçimi Araştırmaları

5.2.1. Yetenek seçimi türlerini açıklar.

Doğal yetenek seçimi ve bilimsel yetenek seçimi ile ilgili bilgi verilir.

5.2.2. Yetenek seçimi aşamalarını açıklar.

Birinci aşama, ikinci aşama ve üçüncü aşama hakkında bilgi verilir.

5.3. Yetenek Seçiminde Kullanılan Metotlar

5.3.1. Yetenek seçiminde kullanılan metotları açıklar.

Alan testleri ve laboratuvar testleri hakkında bilgi verilir.

5.4. Yetenek Seçimi Ölçütleri

5.4.1. Takım sporlarıyla ilgili yetenek seçimi ölçütlerini açıklar.

Basketbol, voleybol, futbol, hentbol vb. takım sporlarında yetenek seçimi ölçütleri ile ilgili bilgi verilir.

5.4.2. Bireysel sporlarla ilgili yetenek seçimi ölçütlerini açıklar.

Atletizm, jimnastik, güreş, bisiklet vb. bireysel sporlarda yetenek seçimi ölçütleri ile ilgili bilgi verilir.